

Volem votar

Reagrupament va néixer amb l'objectiu de treballar per fer pedagogia de la independència i explicar un camí nítid per arribar-hi. Sempre hem dit que la llibertat ha d'arribar mitjançant una Declaració Unilateral d'Independència, com ho han fet altres països.

Des d'un parlament amb majoria de prou diputats que vulguin la llibertat. Això ha de ser possible des del Parlament de Catalunya. Després de la proclamació de la independència, s'iniciarà l'obertura del procés de constitució del nou estat dins d'Europa. Per aconseguir la majoria cal impulsar, com ha fet Reagrupament, candidatures a les eleccions amb el compromís de portar la independència i la regeneració democràtica al parlament català.

El camí és simple i fàcil d'explicar, però això no significa que sigui fàcil ni ràpid, però és possible si de debò ho volem. I a mesura que passen i se succeeixen les diferents etapes del procés en què ens trobem, queda totalment clar que és l'únic camí possible.

El president Mas ja ho ha reconegut: ens ha dit que l'única manera de poder votar amb validesa internacional són unes eleccions autonòmiques convertides en unes eleccions plebiscitàries. Ara cal que els partits que volen un nou país més just, democràtic i avançat, es comprometin i unitàriament acordin portar com a únic punt de programa la declaració unilateral d'independència a les eleccions plebiscitàries que ha de convocar el president de la Generalitat.

A l'espera d'aquestes eleccions, el 9 de novembre votarem però sent conscients que no tindrà validesa internacional: en les dues modalitats que s'han plantejat sempre s'ha formulat la consulta com una simple

enquesta no vinculant.

És l'estat espanyol qui els ha donat el valor polític de referèndum per a poder-les prohibir impugnant-les i ens ha posat de nou, als ulls del món, com un poble que aspira a la llibertat al qual es prohibeix l'exercici democràtic dels seus drets.

I ara la gent vol votar perquè està prohibit. I ho volen fer des de la maduresa de saber que serà únicament un acte simbòlic per la desobediència. I ho farem per donar testimoni del nostre compromís amb la llibertat que implica que milions de vots a favor de la independència estiguin dipositats a les urnes. I ho hem de fer amb les garanties democràtiques que ha d'oferir la Generalitat de Catalunya en l'organització de la votació.

Anar a votar el 9N serà de nou un acte d'afirmació. Aquesta serà la seva utilitat. Serà un gest al qual donarem de nou una utilitat democràtica. Serà un acte, que com els últims 11S tindrà un aire festiu i transgressor i amb gust de desobediència.

La votació de veritat, l'hora de veritat, però, serà el pla B desvetllat pel president Mas. Cal, però, que els partits a favor de la independència incorporin unitàriament i com a punt principal que, si tenen majoria al Parlament de Catalunya, mitjançant un acte de sobirania, proclamaran la independència des del Parlament per poder entrar en el procés constituent del nou estat.

Aquest és l'únic camí, el que defensa Reagrupament, el que com he dit és fàcil d'explicar però només es podrà fer si els partits sobiranistes deixen de banda els seus objectius electorals tàctics i aposten de forma decidida per, generosament, posar-se al servei del ciutadans i de la seva llibertat.

Rut Carandell

Vicepresidenta de Reagrupament

Sumari

Internacional

Un món en marxa

per Josep Sort

PÀGINA 2

Municipalisme

Protegim l'estelada

per Carles Bonaventura

PÀGINA 3

Cultura

Vull votar Sí+Sí

per Montserrat Tudela

PÀGINA 4

Ploma convidada

Ara és l'hora. Vull dir...

per Salvador Cardús

PÀGINA 5

Territorials

Després del 9N

per Joan Roig Barnet

PÀGINA 6

Vida parlamentària

Existeix una forma de comptar-nos

per Boi Fusté

PÀGINA 7

I més...

La secció habitual de llibres de Pere Torra i la secció d'humor

Un món en marxa

La reflexió que segueix no té gaire d'original. Però, això no obstant, considero necessari insistir-hi. Primer, ja fa temps que l'eslògan "El nostre Món és el Món" s'ha consolidat com un referent de la globalització. Avui en dia, diem, qualsevol esdeveniment que passi a l'altra punta del món pot tenir un impacte, fins i tot de forma immediata, a casa nostra. No hi ha diversos mons. N'hi ha un i tothom en formem part. De moment, si més no. Per això dir que som 47 milions, com fa una campanya del PP, és fer el ridícul. Segur que un xinès o un indi els preguntaria, seguint l'acudit, "I en quin hotel s'allotgen?" És una demostració febaent que els espanyols no estan al dia. Es pensen que impressionen? De fet, la resposta a aquesta enèsima fatxenderia és que els catalans volem la independència... perquè som 7.000 milions pel cap baix. És a dir, perquè volem ser directament al món sense intermediaris. No necessitem passar per un porta que a més ens fa pagar peatge! La independència ens obre la porta al Món com a Catalans, i ens permet contactar amb tothom d'igual a igual, sense giragonses i explicacions complexes que molt poca gent entén i, sobretot, no li interessa. *Pas d'histoires!*, que va dir aquell aviat farà un segle.

En el món som 7.000 milions pel cap baix. I, a diferència del que passava fins fa unes dècades, cada cop estem més interconnectats. Naturalment, n'hi ha que no ho estan, de manera que tenen molts motius per sentir-se marginats. N'hi ha, però, que de la mateixa manera

que encara pensen en termes d'estat-nació clàssic, també pensen que la política encara la fan els faraons. M'explico. El món avui en dia està travessat per milions d'interconnexions, de xarxes, que posen en contacte persones, grups, entitats, en definitiva, organitzacions o actors, que envien i reben informació, coneixement, dades, etc. Els governants, sens dubte, també formen part d'aquestes xarxes, d'algunes d'elles. De manera que considerar que un polític, un *decision-maker*, com pot ser el President del govern espanyol, viu al marge de la resta del món, tancat en la seva residència com abans feien els faraons, és una equivocació. Ben al contrari, les pressions que rep des d'arreu condicionen moltes de les seves decisions. I és que ell no està al marge del món, ans ben al contrari. La prova és que en no poques ocasions, els presidents de govern espanyol han protagonitzat extraordinaris canvis d'opinió, alguns, literalment, sobre la marxa. Estudiar aquests canvis d'opinió, que es converteixen en canvis de

decisió, i doncs, de polítiques, ens permetrà saber què cal fer per aconseguir-ho. I és que, a vegades sembla que els debats que tenim a casa nostra encara corresponen no al segle XXI, sinó més aviat al segle XX, per no dir el XIX. Cal tenir molt clar que l'estat espanyol no és una realitat aïllada de la resta del món. Entre d'altres raons, perquè té un deute, amb la resta del món, d'un bilió d'euros. Que no és poca cosa, precisament. De manera que una sòlida combinació entre una ferma catalana en la consecució dels nostres objectius, i les pressions que determinats actors mundials, desde governs, mitjans de comunicació, personalitats, etc d'arreu del món, estic convençut que poden acabar fent miracles. Entre d'altres, que un president de govern espanyol deixi de considerar que és un faraó o una divinitat, i baixi al nivell dels humans, on la gent s'entén quan parla.

12 d'octubre

Josep Sort

Protegim l'estelada

Fa més d'un any, en un ple de l'Ajuntament de Girona, vaig defensar una moció en què sol·licitàvem que el consistori expressés la seva solidaritat i suport envers uns seguidors del Girona FC als quals la policia havia impedit que entressin estelades en un camp de futbol, a Almeria, crec recordar. La moció es va aprovar, però, segons sembla, la seva efectivitat va ser nul·la: com a molt, la qüestió va aparèixer en alguns mitjans de comunicació.

Els fets d'aquell camp de futbol no van ser un cas aïllat. Fa uns mesos, un seguidor del Barça va ser agredit i detingut perquè portava una estelada en un estadi, i fa pocs dies el mateix li va passar a un seguidor de la Peña a Saragossa. I n'hi ha molts i molts més. L'argument principal de les forces policials que actuen contra aquells que porten estelades en esdeveniments esportius en camps i pavellons espanyols és que es tracta d'un símbol que "podria incitar a la violència", una qüestió tipificada en la llei del món de l'esport. Hi hauríem d'afegir que, en tot cas, podria incitar a la violència dels intolerants de l'equip contrari contra aquell que porta la bandera, no pas a l'inrevés, ja que l'estelada no apel·la a cap mena de violència ni la reivindica. En definitiva, es tracta simplement de respectar la llibertat d'expressió dels catalans, la qual cosa, com bé sabem, Espanya no està disposada a fer ni en l'àmbit de l'esport ni en cap altre.

Per altra banda, no hem d'oblidar que aquests mateixos agents que tant vetllen per la pau i contra la violència quan es tracta de catalans i bascos, toleren amb una absoluta passivitat la presència de simbologia feixista, franquista i nazi dels seguidors d'alguns equips espanyols.

Sigui com sigui, i tenint en compte que en ple procés sobiranista tenim notícies cada dia d'atacs contra l'ensenyament creat per Vicenç Albert Ballester –a qui, tot sigui dit de passada, vam honorar a Girona fa unes setmanes dedicant-li uns jardins on hi ha una estelada que llueix ben alta, ben dreta i ben sola, molt a prop de l'estadi de Montilivi, on juga el Girona FC–, creiem que aquesta bandera que, per a centenars de milers de catalans, s'ha convertit en un símbol de llibertat, hauria de tenir una cobertura legal. És a dir que quan uns energúmens serrin el pal d'una estelada situada en una rotonda; quan la ultradreta organitzi una "quemada de trapos

separatistas" per escalfar l'ambient amb vista al 12 d'octubre; quan un individu de Plataforma per Catalunya, com ha passat fa ben poc a Torroella de Montgrí, l'esquinci o quan uns agents de la Guàrdia Civil, de nit, se n'emportin alguna del carrer pensant que no els veu ningú, entre altres molts casos que tothom coneix, es pugui actuar judicialment contra ells, cosa que ara no es pot fer, o no es pot fer amb la contundència que seria necessari.

Per tant, vull encoratjar Reagrupament a instar els grups polítics presents al Parlament de Catalunya a legislar sobre aquesta matèria; a protegir i reconèixer una bandera que representa la voluntat de llibertat del poble de Catalunya, una bandera històrica que és patrimoni d'una majoria de catalans.

8 d'octubre

Carles Bonaventura
Regidor de l'Ajuntament
de Girona

Vull votar Sí+Sí

El 9 de novembre vull votar Sí,Sí per poder votar la resta de la meua vida totes les vegades que el poble ho demanem. Vull votar Sí+Sí per per crear un Estat modern, eficient, democràtic i amb mecanismes de control de l'acció política i ciutadana. Vull votar Sí,Sí per acabar amb el "paga i calla" a què ens sotmet Espanya. Vull votar Sí,Sí perquè el nostre Estat tingui una separació real dels poders legislatiu, executiu i judicial. Vull votar Sí+Sí per aturar la injustícia social de l'espoli fiscal a què ens sotmet l'Estat espanyol. Vull votar Sí,Sí per assegurar les pensions dels ciutadans de Catalunya. Vull votar Sí,Sí perquè la nostra llengua, el català, no desaparegui del món en un futur. Vull votar Sí,Sí per tenir un sistema educatiu decidit a partir de criteris pedagògics i no polítics. Vull votar Sí,Sí per no veure'ns obligats a tancar llits d'hospitals per haver de subvencionar AVE buits. Vull votar Sí,Sí per invertir en llocs de treball i no en subsidis, que aboquen a la pobresa. Vull votar Sí,Sí perquè les decisions del Parlament de Catalunya no les trepitgi el TC espanyol, el Congreso de los Diputados de España o directament el Gobierno de España. Vull votar Sí,Sí per construir les infraestructures necessàries per a Catalunya, com el corredor de la Mediterrània, els accessos al port de Barcelona. Vull votar Sí,Sí per iniciar un nou cicle històric basat en el treball i la regeneració democràtica. Vull votar Sí,Sí per dur a terme

projectes estratègics necessaris per al desenvolupament de Catalunya. Vull votar Sí,Sí per acabar amb el malbaratament espanyol dels recursos públics catalans. Vull votar Sí,Sí per trencar amb la monarquia borbònica, que mai ha respectat Catalunya. Vull votar Sí, Sí perquè Catalunya tingui veu al món i el poder de nació sobirana. Vull votar Sí,Sí per tenir seleccions esportives catalanes que juguin arreu del món amb normalitat. Vull votar Sí,Sí perquè ja hi ha prou d'humiliacions al nostre poble. Vull votar Sí,Sí perquè la cultura catalana no sigui esborrada del món, sinó que tingui el lloc que li pertoca.

Vull votar Sí,Sí per tenir instruments per decidir el nostre futur lliure. Vull votar Sí,Sí per fer una Catalunya millor per a nosaltres i per a les futures generacions. Vull votar Sí,Sí per demostrar al món que els grans canvis polítics es poden fer sense sang, es poden fer de manera democràtica i pacífica. Vull votar Sí,Sí per no necessitar el permís d'Espanya per votar a Catalunya. Vull votar Sí,Sí per fer el món una mica millor. Vull votar Sí,Sí per dir PROU!

10 d'octubre

Montserrat Tudela

Ara és l'hora. Vull dir, l'hora de la complexitat

La lògica dels fets polítics i la de la retòrica que els acompanya és ben paradoxal. Com més simples són els fets, més embolicat és el discurs. I com més complexos els fets, més tendència a la simplicitat dels discursos. Ja em disculpareu que comenci amb una sentència d'aquesta mena, però ho pensava darrerament, a la vista del desafiament –ja m'he cansat de dir-ne “procés”– independentista que Catalunya ha plantejat a l'Estat espanyol.

Efectivament, estem vivint els moments més complexos de la nostra història recent, i en canvi sembla que tenim tirada a simplificar la mirada que tenim sobre aquesta situació. Per exemple, a fixar-nos obsessivament en una data i a fer-ne qüestió de vida o mort. O a jutjar una decisió tàctica com una gran traïció a la causa. O a valorar una consulta, que no és més que un instrument al servei d'un camí costerut, com si fos el dia del judici final. I, no cal dir-ho, acabem fent de la “unitat” un tòtem sagrat, quan a vegades és convenient i ajuda a avançar, però en d'altres és un obstacle que ho paralitza tot. Tot és important, sí. Però res és definitiu.

El desafiament, en canvi, és tan obert, tan indeterminat, tan imprevisible, tan sorprenent, que crec que ens hauria de convidar a fer un exercici en sentit contrari. És a dir, a mostrar flexibilitat, a considerar moltes possibilitats, a respectar perspectives diverses. És –ha de ser– un temps de gran creativitat –que és l'única força que tenim–, i això està renyit amb les consignes. Crec que és temps de posar la mirada en l'horitzó i tenir en compte que no transitem per camins fresats, sinó per boscos, matolls, fangars, arenes, boires baixes... I que només mantindrem el rumb si, a més de mirar on posem els peus, no perdem mai de vista la referència de l'horitzó.

Diria que, essent com és de complicat l'objectiu, potser seria convenient que nosaltres mateixos no ens el féssim més difícil. Que relativitzéssim alguns fracassos, però també totes les victòries. Que entenguéssim que hi ha derrotes d'ara que són la condició de victòries futures, però que alguns èxits rotunds d'ara poden portar a errors de lectura i a desfetes rotundes en el següent pas.

Estic dient que m'agradaria veure més complexitat d'anàlisi per saber gestionar millor la incertesa del moment que no pas complaure'm en discursos abrandats de conviccions rotundes, com si en tot ens hi anés la vida o la mort, l'ara o mai, el nosaltres o ells. Trobo que quedem molt atrapats en el curt termini, que posem tota l'esperança en la propera data – ara l'Onze de Setembre, després el 9N, després... –, i que qualsevol d'aquestes batalles intermèdies es poden perdre, i algunes –deixeu-m'ho dir– potser s'haurien de perdre. Per exemple, vist com ha anat tot plegat –i com era previsible que anés–, potser ens hauríem pogut saltar el 9N i tota l'energia que hi abocarem. Però, es podia parar tota l'embranchida que hi havíem posat? Segur que no: massa tard. Ara, cal arribar-hi, petit qui peti. I vagi com vagi, estic segur que no afectarà al conjunt del desafiament ni al seu

èxit futur. Però...

Des del meu punt de vista, la virtut de la gran musculatura de la mobilització social és que està queda limitada per la dimensió discreta del seu cervell. Vull dir que fer una Via Catalana o una V Catalana, és una demostració de força brutal i necessària, a més d'una demostració de capacitat organitzativa impressionant. Però això demana, sobretot, il·lusió, emoció, disciplina, compromís. Ara bé, no ens diu res de la complexitat que es deriva del que es demana, de l'heterogeneïtat dels que s'apleguen sota d'una consigna forta, de l'astúcia, la prudència i la mà esquerra, de les giragonses que la tàctica política obligarà a fer ni, sobretot, de l'estratègia global que caldrà seguir.

No voldria ser malentès, perquè en temps de guerra, qualsevol desviació de la consigna pot semblar una traïció. Prou que en sóc, si hagués de fer cas a les piulades que rebo! Precisament, la meua posició intel·lectualment voluntarista, a favor del desafiament, m'obliga a ser contingut en determinades discrepàncies que jo tampoc voldria que només contribuïssin a crear confusió, a part de considerar que no sóc ningú per pontificar. M'he equivocat massa en les meves previsions secretes per fer-ne massa de públiques aplegament. Però ara sí que tinc la necessitat de fer aquestes consideracions. Si us plau: primer, relaxem aquest ritme a què obliga la mobilització permanent i que crea una enorme ansietat; dos, aprenguem a pensar des de la complexitat que exigeix el moment i no des de la consigna, i tres, aixequem els ulls cap a l'horitzó i no quedem atrapats en el curt termini. El nostre objectiu és tan gran que no ens pot passar allò del proverbi xinès que diu que quan el dit assenyala la lluna, l'imbècil es mira el dit.

Després del 9N

Surinam no volia la independència. La seva economia era molt dependent de la dels Països Baixos. Aquests havien concedit bons nivells d'autogovern a les colònies, els anys cinquanta, per tal de conservar-les, però els disturbis a Nova Guinea i Curaçao es van afegir al dèficit de l'administració colonial, fent que el primer ministre Joop Den Uyl es comprometés el 1973 a independitzar dels territoris caribenys. Per aconseguir-ho, el 1975, els neerlandesos van afegir al tracte l'aportació econòmica d'uns 1.600 milions d'euros. I Surinam s'hi va avenir. Fou la independència per desig de la metròpoli.

Malgrat que les revoltes populars, fruit de tensions ètniques soterrades durant l'època soviètica, van forçar el 1990 el Tadjikistan a fer una declaració de sobirania, el seu primer secretari Qahor Mahkamov no volia la independència. Amb bon criteri, la regió era la més pobra de la URSS i la seva economia en depenia. Per això va donar suport al fracassat cop d'estat del 1991 contra Gorbatxov, maniobra que li va costar el càrrec. La URSS es va col·lapsar i els successors de Mahkamov es van veure forçats a declarar una independència que no volien, com els veïns kazakhs i uzbeks. Fou la independència per desaparició del poder central.

Quan va esclatar la primera guerra mundial, els estonians portaven temps treballant per la independència. A primers de 1918, els alemanys avançaren sobre Estònia mentre els russos es retiraven. Aprofitant la confusió es va imprimir i distribuir la

declaració d'independència, el "Manifest dels pobles d'Estònia". Els alemanys no van reconèixer la declaració, però la revolució contra el Kaiser al novembre els va obligar a transferir el poder al govern estonià. Veient Alemanya dèbil, l'Exèrcit Roig va atacar Estònia, que es va defensar amb l'ajut de finesos, britànics i dels mateixos alemanys. Fou la independència aprofitant el conflicte entre potències rivals.

Cada un dels més de cent-setanta països que s'han independitzat ha seguit el seu propi mètode, però és cert que hi ha formes típiques. Les independències del Regne Unit han estat negociades, amb procediments democràtics. Les d'Espanya, en canvi, s'han aconseguit després d'anys de repressió política i econòmica, sovint amb conflictes militars. Catalunya està provant de seguir la fórmula britànica amb el Regne d'Espanya i, pel que es veu, la cosa no rutlla. La consulta és un intent molt democràtic, digne i lloable, però pot ser que no ens en

sortim. Tanmateix, això no seria el final del camí.

Espanya té problemes molt greus. La crisi econòmica s'està allargant sense que se'n vegi el final. El deute públic creix sense parar, deixa l'estat en mans dels mercats financers i posa en risc fins i tot l'euro. La corrupció generalitzada alimenta el creixement de l'antisistema Podemos i altres partits minoritaris. Les eleccions estatals del 2015 fragmentaran el parlament espanyol, de manera que la governabilitat serà molt complexa.

L'objectiu de Reagrupament és la independència, i és innegociable. El mètode és secundari. La consulta és una bona eina, però no l'única. Si el 9N guanya el Sí+Sí estarem molt contents. Si no és així, seguirem actius i preparats per a la següent oportunitat.

6 d'octubre

Existeix una forma de comptar-nos, legal i sense costos: eleccions autonòmiques

És més que provable que, quan aquest article surti a la llum pública, el Tribunal Constitucional espanyol no haurà aixecat la prohibició cautelar sobre la Llei de consultes i el Decret signat pel President. Per tant, ens temem que la consulta del 9 de novembre serà història i, sense més pena que glòria. Aquest escenari no ens preocupa gens. El que ens preocupa, i de debò, és el que faran les nostres institucions i els partits a partir del 13, 14 o 15 d'octubre, que és quan tècnicament serà impossible fer-la amb les màximes garanties democràtiques.

No seré jo qui marqui el que s'ha de fer. El que sí que ens podem imaginar és que la societat civil no restarà ni muda ni quieta. Sabem per calendari que l'any vinent tenim eleccions municipals i, fins i tot, en podem tenir a Catalunya d'autonòmiques. La primera cita és certa, la segona ja ho veurem. El problema el tindrem si anem directament a les eleccions municipals, sense haver resolt la direcció del procés.

Pot existir la vel·leïtat, poc entenedora, i pensar

que cal preparar i anar a les eleccions municipals i que no té res a veure amb el procés. Res més lluny. Aconseguir que 920 Municipis de 947 recolzin el dret a decidir i majoritàriament la independència és difícil de superar. Pot ser senzillament un error de càlcul partidista que no pagaria el partit de torn, ho pagarien els catalans i Catalunya.

Decidir ho podem fer de variades formes, però segur que amb una consulta, si la féssim acordada amb l'Estat espanyol, no suposaria cap decisió efectiva. Serien els polítics que haurien de gestionar el resultat de la consulta, el que fos. Tampoc es decidiria res guanyant municipis, ans al contrari, aparcar el procés i dedicar-se a unes municipals incertes només serviria per donar entrada a noves gammes polítiques.

Enfront de la legalitat espanyola, a la qual estem supeditats per voluntat pròpia i política, a la dificultat de fer una consulta que tingui un reconeixement internacional adequat, i amb el perill evident de trencament del

front pel dret a decidir, els dirigents polítics han de decidir si és que de debò volen saber l'opinió de la ciutadania, de com fer-ho amb el mínim cost polític i ciutadà. La consulta, d'acord amb l'estat espanyol ja sabem que no la farem i ja és hora de posar sobre la graella tota la carn. Que volem votar és clar, però si se'ns proposa votar d'altra forma i que el resultat sigui exquisidament legal i democràtic, sempre anirà a favor nostre.

Els catalans ens mereixem saber amb qui ens juguem el futur i com hi arribarem. És hora també que els nostres polítics no només votin al Parlament i facin declaracions poc entenedores: és hora de dir-nos si volen de debò liderar el trencament amb l'Estat espanyol i com ho pensen fer. No els demanem els detalls, però ens hem guanyat el dret de saber-ho tot i, sobre tot, de com comptaran els que volen la independència i els que no.

6 d'octubre

Boi Fusté

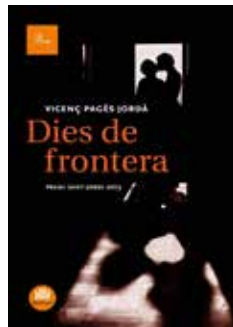
"Dies de frontera": Travessant les fronteres del viure

Vicenç Pagès Jordà, *Dies de frontera*, Proa, Barcelona, 2014.

Davant dels grans escarafalls d'alguns que diuen que els catalans volem implantar fronteres artificials, és una bona ocasió per llegir la darrera novel·la amb què Vicenç Pagès Jordà va obtenir el Premi Sant Jordi, bona part de la peripècia de la qual es desenvolupa al nord de l'Alt Empordà (La Jonquera, Port-Bou...), on hi havia hagut la frontera entre França i Espanya, ara gairebé en procés de dissolució en el marc de la Unió Europea.

Naturalment, no som pas davant d'un tractat de geografia política, ja que Pagès recorre a la idea de frontera sobretot com a metàfora de les successives etapes de la vida. De bon començament, ja esmenta la coincidència entre la protagonista i la seva mare a l'hora de travessar dues etapes vitals encara que siguin diametralment oposades: "L'any 1987, quan a la Teresa li va venir la regla, la Lola s'iniciava en els transtorns de la menopausa. Els símptomes de mare i filla eren semblants. Els atacs de nervis s'enllaçaven, es fonien, ascendien en espiral" (p. 12)

El nucli de l'obra se centra en la història d'amor i desamor entre Teresa i Pau, que porten nou anys vivint junts i ara es troben en un moment decisiu de la seva vida, una cruïlla en la seva relació com a parella estable. La Teresa, a la ratlla dels quaranta, moment en què se li acaba el temps per decidir tenir fills; en Pau, amb alguns anys més, amb una feina precària i insatisfactòria de professor

d'institut i una tesi doctoral a mitges, també se li acaba el temps per decidir què fer a la vida i, especialment, per ingressar en la maduresa.

Tots dos protagonistes són retratats amb versemblança i certa fredor: dues persones corrents, gairebé anodines, amb els seus dubtes i inseguretats, transparents i alhora complexes, en definitiva, dos éssers humans, antiherois. El narrador se'n distancia mostrant l'artifici literari construït, posant de manifest que està escrivint una novel·la, explicant què passaria si fos una pel·lícula, començant la narració amb la descripció d'un petó que el lector no entendre fins ben avançada l'obra. Tot i això, no pot evitar transmetre més simpatia cap a la Teresa que en Pau. Aquest distanciament encara esdevé més intens respecte els personatges secundaris, que resulten molt esquemàtics, gairebé caricatures que freguen l'esperpent: la Vero, en Pol, la substituïda d'anglès i fins i tot el mateix Cosme. Aquest esquematisme, opció deliberada de l'autor, resulta eficaç i econòmic narrativament, però pot resultar excessiu, il·lògic: en Cosme és l'amant sense compromís, massa perfecte; la Vero i en Pol apareixen

gairebé només com uns obsessos del sexe, etc.

A banda dels personatges, el llibre és molt ric i compta amb desenes de micro-capítols, de gran diversitat temàtica i textual, d'aire postmodern, que contibueixen a oferir molta amenitat al relat: des de fragments de la tesi doctoral del protagonista fins a converses de Whatsapp, passant per comentaris irònics sobre els tòpics de l'Empordà ("Els barcelonins es referien a "l'Empordà" en genèric, com si tots els indígenes sense excepció fossin murrís acomodats amb mansió a Llafranc, quadres de Dalí al saló i manuscrits de Pla a les golfes, com si tots disposessin de catamarà i cada any els convidessin en ple al suquet d'en Portabella, p.48), la ridiculització del llenguatge de la psicopedagogia i descripcions del paisatge decadent a tocar de la frontera. Hi ha troballes com aquesta interessant dicotomia entre Venècia i La Jonquera:

Al segle XIX, Venècia atreïa els amants de la decadència. Navegaven pels canals pudents, s'allotjaven en palaus ruïnosos que deixaven entreveure un passat esplèndid. Al segle XXI, en contrast amb la crisi econòmica, a la Jonquera s'obre un Shopping & Outlet que crea centenars de llocs de treball. Aquesta població no s'ha especialitzat en bellesa, sinó en utilitat. No s'hi va a buscar passat, sinó futur. Si Venècia s'enfonsa una mica cada any, la Jonquera és un municipi emergent. Si una està marcada per l'aigua, l'altra ho està pel foc. (p. 125)

En un moment determinat, el narrador s'atura dient: "Un moment de reflexió, sisplau. Tothom travessa la frontera, però ningú s'hi atura." (p. 264) Doncs això, aturin-se a llegir aquest llibre.

Humor

Lluís Boet

